

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Care Worker, EstQF Level 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Care Worker, EstQF Level 3	3

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work Hooldustöötaja on erialase ettevalmistusega töötaja, kes on omandanud tööks vajalikud teadmised ja oskused abivajaja hooldamiseks vastava plaani (nt rehabilitatsiooniplaan, hooldusplaan vm) alusel. Hooldustöötaja on hoolekande- ja tervishoiuvaldkonna töötaja, ta võib töötada nii avahoolduses kui ka hoolekande- või tervishoiuasutuses (sotsiaalkeskus, haigla, hooldekodu jm). Töö võib toimuda graafiku alusel, sh puhkepäevadel ja öösiti ning hõlmab nii individuaalset kui ka meeskonnas töötamist. Töö on emotsionaalselt pingeline ning füüsilise koormusega. Hooldustöötaja töö eesmärk on toetada ja abistada abivajajat väärrika elu korraldamisel ja võimalikult kõrge elukvaliteedi saavutamisel. Ta hoolitseb abivajaja füüsiliste, sotsiaalsete ja psüühiliste vajaduste rahuldamise eest. Hooldustöötaja, tase 3 viib läbi põhilisi hooldustegevusi. Töötab erineva ea ja kultuuritaustaga inimestega, kes oma elusituatsiooni tõttu või muul põhjusel vajavad abi ja hooldust. Ta lähtub oma töös abivajajast kui tervikust ja tema vajadustest, jõuvarudest, toimetulekuvõimest ning tõekspidamistest iseseisvuse toetamisel. Hooldustöötaja järgib inimõigusi, kutse-eetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid. Ta teeb koostööd ja suhtleb abivajaja, tema lähedaste, sugulaste ja teiste võrgustiku töötajatega. Hooldustöötaja töös on oluline pidev enesetäiendamine ja elukestev õpe. Hooldustöötaja kasutab oma töös sobivaid abi-, kaitse-, hooldus- ja puhastusvahendeid, kodu- ja majapidamistehnikat ja vajadusel erinevaid infotehnoloogia- ja kommunikatsioonivahendeid. Hooldustöötaja kutseala koosneb kahest kutsest Hooldustöötaja, tase 3 viib läbi põhilisi hooldustegevusi Hooldustöötaja, tase 4 planeerib ja viib läbi põhilisi hooldustegevusi, juhendab ning korraldab teiste tavatööd
A.2 Tasks Kohustuslikud tööosad A.2.1. Abistamine elamistoimingutes ja hooldustegevuste läbiviimine A.2.2. Majapidamistööde korraldamine A.2.3. Töö eakatega A.2.4. Esmaabi andmine
A.3 Professional preparation Üldjuhul on hooldustöötaja, tase 3 läbinud erialased kursused, praktilised kutsealased oskused on omandatud töö käigus.
A.4 Most common occupational titles Hooldustöötaja, hooldaja, koduhooldustöötaja
A.5 Regulations governing profession Teenust vahetult osutava hooldustöötaja nõuded on sätestatud sotsiaalhoolekande seaduse § 22 lõikes 4, kus ühe võimaliku ettevalmistusnõudena on märgitud, et isikul peab olema kutseseaduse alusel antud hooldustöötaja kutse.

A.6 Relevant skills for the future

Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab.

Tulevikus on hooldustöötajal veelgi enam vaja laiapõhjalisi teadmisi, sh keerulisematest psüühilistest ja füüsilistest erivajadustest, tähtsustumas on teadmine eneseeäästlikest hooldusvõtetest ning iseenda vaimse tervise eest hoolitsemisest. Olulisel kohal on digikirjaoskus ning oskus kasutada enda töös vajaminevaid tehnoloogilisi lahendusi.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Hooldustöötaja, tase 3 kutse koosneb üldoskustest ja kohustuslikest kompetentsist. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste B.2 ja kutset läbivate kompetentside B.3.1-B.3.4 tõendamine.

Hariduslikud nõuded

Nõuded kutse taotlemisel

Töömaailma taotlejale

1. Läbitud 3. taseme hooldustöötaja eriala kompetentsidele vastav täienduskoolitus vähemalt 3 EKAP mahus (78 tundi) viimase kümne aasta jooksul, sisaldades 16 tundi esmaabikoolitust või 6 tundi esmaabi täiendõpet kehtiva korra kohaselt.
2. Taotlemisele vahetult eelnev vähemalt (ühe)aastane erialane töökogemus.

Kutseõppe lõpetajale

1. Täies mahus läbitud hooldustöötaja eriala 3. taseme kutseõppe õppekava

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Varasem hooldustöötaja, tase 3 kutse kvalifikatsioon
2. Viimase kümne aasta jooksul on läbitud hooldustöötaja eriala kompetentsidele vastav täienduskoolitus vähemalt 3 EKAP (78 tundi) mahus, sisaldades 16 tundi esmaabikoolitust või 6-tundi esmaabi täiendõpet kehtiva korra kohaselt

Kutse andmise korraldus on reguleeritud hooldustöötaja kutsetele kutse andmise korras.

B.2 General skills of Care Worker, EstQF Level 3

Mõtlemisoskused

1. Kasutab töö planeerimisel süsteemset ja loogilist mõtlemist, et enda ja teiste käsutuses olevaid ressursse kasutada säästlikult ning keskkonda hoidvalt.

Enesejuhtimisoskused

2. Püstitab selged eesmärgid; valib vahendid ja ressursid ülesannete täitmiseks; kasutab aega tõhusalt; peab kinni tähtaegadest ja ajakavast.
3. Vastutab oma tegude, tööalastest kokkulepetest kinnipidamise ja oma järjepideva arengu eest; märkab olukordi, kus ei piisa tema teadmistest, oskustest ja pädevusest ning vajadusel kutsub abi.
4. Järgib valdkonnaga seotud õigusakte; käsitleb kliendiga seotud andmeid vastavalt andmekaitse eeskirjadele, täidab konfidentsiaalsusnõudeid.
5. Järgib töötervishoiu ja tööohutuse reegleid ning ohutustehnika nõudeid.
6. Rakendab võrdsuse ja mitmekülgse põhimõtteid; austab abivajajaid, nende elukogemust, valikuid ja eelistusi; järgib väärtusi, millel põhineb kvaliteetne hooldus: väärikus, austus, privaatsus ja konfidentsiaalsus; töötab vastavalt eetilistele põhimõtetele.
7. Kasutab hooldustoimingute sooritamisel ergonoomilisi võtteid.

Lävimisoskused

8. Valib suhtlemisviisi vastavalt sihtgrupile; kasutab sobivaid suhtlemisvorme, et saavutada usalduslik suhe abivajaja, tema perekonna, hooldajate ja teistega.
9. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1, vene keelt osaoskuste mõistmine ja rääkimine osas tasemel A2 (vt lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused).

10. Kasutab oma töös digioskuste osaoskusi info haldamine, suhtlemine digikeskkondades, sisulooe ja turvalisus (vt lisa 2 Digioskused) ning erialast riist- ja tarkvara.

B.3 Competences	
B.3.1 Abistamine elamistoimingutes ja hooldustegevuste läbiviimine	EstQF Level 3
Tegevusnäitajad - Planeerib ja teeb vajalikud hooldustegevused, lähtudes inimesest kui tervikust, tema hooldusplaanist ja seisundist. - Abistab abivajajat probleemide lahendamisel; arvestab abivajaja sotsiaalse võrgustikuga ning vajadusel toetab suhtlusvõrgustikuga suhtlemisel. - Arvestab abivajaja tervislikku seisundit ja toimetulekut seoses füüsilise, psüühilise ja sotsiaalse keskkonnaga; korraldab ja võimalusel kohandab turvalise keskkonna, järgides etteantud juhiseid; abistab ja toetab abivajajat igapäevaelu korraldamisel ja tema vajaduste rahuldamisel, säästes ennast ja keskkonda. - Märgab abivahendi kasutamise vajadust lähtuvalt toimetulekuvõime langusest, abistab abivahendi hankimisel ja juhendab abivajajat selle kasutamisel vastavalt juhistele. - Aktiviseerib ja toetab abivajajat füüsiliste, psüühiliste ja sotsiaalsete tegevuste juures. - Toetab, abistab ja vajadusel teeb abivajaja hügieenitoiminguid, kasutades vastavaid hooldusabivahendeid; vajadusel korraldab iluteenuseid. - Sooritab vastavalt juhistele erinevaid hooldustoiminguid (nt kehatemperatuuri, pulsi- ja hingamissageduse, vererõhu ja veresuhkru mõõtmine, lamatiste- ja nahahooldus, kergemad sidumised jms), arvestades tervisenäitajaid ja kasutades vastavaid vahendeid; dokumenteerib hooldustoimingud. - Hangib vajadusel ravimid vastavalt arsti korraldusele, abistab abivajajat ravimite manustamisel vastavalt etteantud juhistele. - Abistab vastavalt juhendamisele öde öendustoimingute sooritamisel. - Arvestab abivajaja toitumisvajadusi ja -iseärasusi tema seisundist lähtuvalt; juhendab ja abistab söömisel ning vajadusel söötab, jälgib toidu kõlblikkust ja toiduhügieeni, arvestades tervisekaitsemeetmeid. Arvestab toidu hankimisel abivajaja vajadusi ja soove ning võimalusel hinna ja kvaliteedi suhet; arvestab kultuuriliste ja religioossete erinevustega toimumistavades, selgitab abivajajale tervisliku toitumise põhimõtteid. - Hindab abivajaja riiete otstarbekust ja mugavust lähtuvalt abivajaja tervislikust seisundist, erivajadusest, ilmastiku-, toa- ja kehatemperatuurist; abistab ja juhendab abivajajat riietumisel ja vajadusel riietab, kasutades selleks sobivaid abivahendeid. - Toetab abivajajat tema seksuaalsuse väljendamisel. - Toetab vajadusel lähedasi surija hooldusel või/ja hooldab surijat, osaleb surnu korrastamisel, järgides kutse-eetikat ja kultuuritraditsioone.	
B.3.2 Majapidamistöõde korraldamine	EstQF Level 3
Tegevusnäitajad - Jälgib puhastus- ja koristusplaane. - Teeb majapidamis-, puhastus- ja korrastustöid, arvestades kaasaegseid keskkonnasäästlikke koristuspõhimõtteid ja kodukeemia kasutamise nõudeid vastavalt tootja juhistele toote etiketil; julgustab abivajajat nendes tegevustes osalema, arvestades abivajaja vajadusi ja võimalusi. - Kasutab isikukaitsevahendeid nõuetekohaselt, sh nakkusohtlikus keskkonnas. - Korraldab abivajaja majapidamises vajalikke töid, pisiparandusi ja olmetehnika remonti.	
B.3.3 Töö eakatega	EstQF Level 3
Tegevusnäitajad - Märgab vananemisega seotud füüsiliste, psüühiliste ja sotsiaalsete muutuste mõju igapäevaelus toimetulekule vastavalt tegevusvõimele ja keskkonnale. - Abistab eakat igapäevaelus toimetulekul, toetades inimese iseseisvust ning enesekontrolli. - Märgab eaka terviseprobleeme sh muutusi tervises seisundis; aitab eakal terviseprobleemidega toime tulla, lähtudes geriaatria alustest. - Toetab suhtlemist lähedastega, sh abistab suhtlemiseks vajalike ja sobivate kommunikatsioonivahendite kasutamisel.	
B.3.4 Esmaabi andmine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad	

1. Määrab abivajaja tervisliku seisundi, hinnates tema teadvust, hingamist ja südametööd ning arvestades tema erivajadust.
2. Annab abivajajale esmaabi haigushoogude, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, arvestades tema tervislikku seisundit ja/või trauma ulatust, vajadusel kutsub abi; kasutab esmaabivõtteid ja -vahendeid vastavalt olukorrale.
3. Elustab kliinilises surmas olevat abivajajat, arvestades tema seisundit, kutsub abi.

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	25-09102024-2.1/9k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Kristiina Ets, Eesti Sotsiaalasutuste Juhtide Nõukoda Margit Hännönen, Eesti Õdede Liidu hooldustöötajate seltsing Merike Kravets, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool Maarika Kärp, Nõmme Sotsiaalmaja Jaanika Luus, Iru Hooldekodu Iris Meristo, Kristiine Tegevuskeskus Janika Pael, Tartu Tervishoiu Kõrgkool Sirli Reinhaus, Tartu Eluringikeskus OÜ Sander Sassi, Estkeer OÜ
3. Occupational qualification standard approved by:	Social Care
4. No. of decision of Sectoral Council	30
5. Date of decision of Sectoral Council	09.10.2024
6. Occupational qualification standard valid until	08.10.2029
7. Occupational qualification standard version no.	9
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	5321 Health Care Assistants
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	3
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Care Worker, EstQF Level 3
C.3 Annexes	
Lisa 1 Foreign language competences at language skills levels	
Lisa 2 Digital competences - Self-assessment grid	